

Slučaj FIMI media/Plinacro d.o.o. (tzv. 'mala' FIMI media slučaj)

U slučaju kaznenog progona tadašnje uprave Plinacra, državno odvjetništvo je utvrdilo da je uprava društvu Plinacro počinjena šteta velikih razmjera angažiranjem FIMI media d.o.o. mimo tržišnih kriterija.

Osnovnim, pa kasnije i dopunskim vještačenjem, najprije vještaka za financije i računovodstvo i kasnije i vještaka za marketing potvrđena je navedena šteta, u nešto manjem iznosu od prvotne tvrdnje državnog odvjetništva, ali još uvijek kao šteta velikih razmjera.

Međutim, detaljnijim uvidom u navedena vještačenja utvrđeno je da su uglavnom neutemeljena, sadrže proizvoljne tvrdnje te se baziraju samo na dokumentaciji u spisu. O tome nešto kasnije, u dijelu u kojem opisujem slučaj 'velike' FIMI medie.

Općeniti i veliki problem vještačenja u Hrvatskoj da se vještaci pouzdaju u dokumentaciju koju im pribavi državno odvjetništvo i koja se nalazi u spisu.

Neovisan vještak nikad se neće pouzdati samo u dokumentaciju u spisu. Neovisan vještak tražit će od suda da pribavi i drugu relevantnu dokumentaciju za koju smatra da mu je potrebna za neovisno i stručno vještačenje, obaviti će intervjue s optuženikom ili optuženicama i svjedocima i, u konkretnom slučaju, razgovore s odgovornim zaposlenicima u firmama koje su poslovale s FIMI mediom te na temelju svih činjenica prikupljenih u svom nalazu izraziti svoje mišljenje. Takva praksa u Hrvatskoj ne postoji.

Drugo, redovita je praksa hrvatskih sudova da vještačenje koje naruči i sudu preda državno odvjetništvo smatra 'svetom kravom'. Kad bi optuženik predao svoje vještačenje sudu da se na temelju tog vještačenja vodi sudski postupak, sud u Hrvatskoj to nikad ne bi prihvatio. Kako je državno odvjetništvo jedna od dvije suprotstavljene stranke u kaznenom postupku (država protiv optuženika), kako i jednom sudu koji sebe smatra neovisnim padne na pamet da vještačenje koje naruči državno odvjetništvo prihvati zdravo za gotovo. Nije li logično i to vrlo logično da pored vještačenja koje je naručilo državno odvjetništvo, sud uvijek naruči svoje vještačenje od neovisnog sudskog vještaka. To se

nikad ne događa u kaznenim postupcima u Hrvatskoj, a ako se rijetko i dogodi to je samo izuzetak koji potvrđuje pravilo. Po čemu jedan sud vještačenju koje naruči državno odvjetništvo *a priori* poklanja vjeru, a vještačenje koje eventualno naruči optuženik (i to također od sudskog vještaka) prima se kao krajnje suspektno.

I treće, pravnici mi uglavnom govore da u kaznenom sudskom postupku nije moguće, uz optuženika, kao stranku u postupku ispitati i državnog odvjetnika. Vjerujem da je tako, ali kad bi se to omogućilo, puno znoja državnih odvjetnika na sudskim ispitivanjima bilo bi proliveno, a i puno optužnica pretvorilo bi se u prah i pepeo.

Uglavnom, koliko mi je poznato, u prvostupanjskom sudskom postupku u konkretnom slučaju vještačenja su oborena, a uprava je ispravno oslobođena optužbi da je počinila kazneno djelo.

Hrvoje Zgombić, 28. studenog 2021.